

RIIGIKANTSELEI

Kaitseministeerium

Meie: 22.09.2026
nr 7-2/26-01771-2

Vabariigi Valitsuse määruse "Kaitseväe ja Kaitseliidu riiklikku järelevalvesse kaasamise tingimused ja kord" eelnõu kooskõlastamine

Austatud minister

Kaitseministeerium esitas Riigikantseleile 14.09.2026 kooskõlastamiseks Vabariigi Valitsuse määruse „Kaitseväe ja Kaitseliidu riiklikku järelevalvesse kaasamise tingimused ja kord” eelnõu

Riigikantselei on eelnõu koostamisel osalenud, toetab põhimõtteliselt väljatöötatud lahendust ning kooskõlastab eelnõu järgmiste täiendavate märkuste ja ettepanekutega.

1. Teeme ettepaneku § 3 lõikes 5 täpsustada, kes teavitab Vabariigi Valitsuse tehtud kaasamise otsusest Riigikogu juhatust ja Riigikogu riigikaitsekomisjoni esimeest. Praegune sõnastus sätestab teavitamiskohustuse, kuid ei määra selle täitjat. Kaasamise otsustamise täpsema korra seisukohast võiks teavitaja olla määruks üheselt määratud.

2. Teeme ettepaneku kaaluda § 7 täiendamist varasema väljaõppe arvestamise ning varem omandatud õpiväljundite hindamise põhimõtetega. Seletuskirjas on selgitatud, et väljaõppe korraldamisel saab arvestada kaasatava isiku olemasolevaid teadmisi, oskusi ja väljaõpet ning vältida juba omandatu põhjendamatu kordamist, kuid eelnõust see põhimõte praegu ei nähtu.

Samuti võiks olla selge, kuidas enne riikliku järelevalve meetmete ja vahetu sunni kohaldamise volitusega kaasamist veendutakse nõutavate õpiväljundite omandamises. See on oluline nii kiireloomulise kaasamise kui ka alates 1. jaanuarist 2027 lahinguvalve raames omandatud väljaõppe arvestamise seisukohast.

3. Palume seletuskirjas täpsemalt käsitleda reservväelaste rakendamist Kaitseväe riiklikku järelevalvesse kaasamisel ning selle seost 1. jaanuaril 2027 jõustuva lahinguvalve regulatsiooniga. Alates 1. jaanuarist 2027 võimaldab kaitseväeteenistuse seadus anda reservväelasele reservteenistuse ajal teenistusülesandeid, millega võivad kaasneda avaliku võimu teostamise volitused, ning Kaitseväe korralduse seaduse § 4¹ näeb lahinguvalve raames ette ka osa Kaitseväe riiklikku järelevalvesse kaasamisel täidetavatest ülesannetest. Seetõttu hakkavad kõnealused regulatsioonid vähemalt nende ülesannete puhul koos kohalduma.

Eelnõu rakendamise selguse huvides oleks seletuskirjas vajalik kirjeldada, millistel alustel ja millises korras saab riiklikku järelevalvesse kaasatud Kaitsevägi ülesande täitmiseks kasutada reservväelasi, sealhulgas kuidas toimub nende rakendamine õppekogunemise või lisaõppekogunemise ajal ning kuidas suhestuvad omavahel reservteenistus, KorS-i kohane Kaitseväe kaasamine ja KKS § 4¹ kohane lahinguvalve. Samuti palume selgitada, kas reservväelaste rakendamise võimalused erinevad ajavahemikul 1. oktoobrist kuni 31. detsembrini 2026 ja alates 1. jaanuarist 2027. Selline selgitus aitaks vältida määruse praktilisel rakendamisel ebaselgust selles, millisel õiguslikul alusel ja millises menetluses saab reservis olevat isikut rakendada riikliku järelevalve ülesande täitmiseks.

4. Teeme ettepaneku kaaluda, kas käesoleva määrusega võiks täita ka KorS § 82⁵ lõikes 6 sätestatud volitusnormi ning reguleerida samas määruises välisriigi relvajõudude riiklikku järelevalvesse kaasamise täpsemaid tingimusi ja korda. 1. oktoobril 2026 jõustuva KorS § 82⁵ kohaselt võib välisriigi relvajõude kaasata KorS § 82¹ lõike 2 punktides 4, 6 ja 8 nimetatud ülesannete täitmise Kaitseväe üksuse koosseisus ning nende kaasamisele kohaldatakse §-des 82² ja 82³ Kaitseväe kohta sätestatud. KorS § 82⁵ lõige 6 annab Vabariigi Valitsusele õiguse kehtestada selle kaasamise täpsemad tingimused ja kord.

Kuna käesolev määrus reguleerib juba Kaitseväe kaasamise menetlust, väljaõpet, alluvust, eritunnuse kasutamist ja muid kaasamisega vahetult seotud küsimusi ning välisriigi relvajõud kaasatakse Kaitseväe üksuse koosseisus, võiks mõlema volitusnormi rakendamine samas määruises võimaldada kujundada tervikliku ja praktikas üheselt rakendatava kaasamiskorra.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Keit Kasemets

Riigisekretär